

16 Νοεμβρίου, 1990

[ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΑΝΔΡΟΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 851/85).

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Κριτήρια — Αξία, προσόντα, αρχαιότητα — Θέση Κτηματολογικού Λειτουργού Α' στο Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών — Αξιολόγηση υποψηφίων — Εμπιστευτικές εκθέσεις — Η βαθμολογία των υποψηφίων στις εμπιστευτικές εκθέσεις
5 δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μη υφισταμένη και κατ' επέκταση ως μη εξετασθείσα από την Ε.Δ.Υ. — Τόσο ο αιτητής όσο και το ενδιαφερόμενο πρόσωπο πληρούσαν τα προσόντα της διοικητικής ικανότητας και της πολύ καλής γνώσης της Αγγλικής γλώσσας που απαιτούνταν από το σχέδιο υπηρεσίας — Σύσταση του Προϊσταμένου υπέρ του ενδιαφερομένου προσώπου το οποίο υστερούσε ελαφρά σε αξία και αρχαιότητα από τον αιτητή, υπερτερούσε όμως στα προσόντα — Ισχυρισμός για προκατάληψη λόγω της σχέσης του Διευθυντή με το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, η οποία δεν αναφέρθηκε στην Ε.Δ.Υ. — Τεκμηριώθηκε, με αποτέλεσμα την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης.

10

15

Αίτηση ακυρώσεως — Λόγοι ακυρώσεως — Προκατάληψη — Εφαρμοστέες αρχές.

20

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Αρχαιότητα — Ο περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμος (Ν.10/83) Άρθρο 5 — Υιοθέτηση της ερμηνείας που δόθηκε στην πιο πάνω νομοθετική διάταξη στην υπόθεση **Christodoulides v. Republic** — Προηγούμενη υπηρεσία με οποιαδήποτε μορφή, λογίζεται μόνο αν η ημερομηνία διορισμού στη συγκεκριμένη θέση είναι η ίδια.

Δημόσιοι Υπάλληλοι — Προαγωγές — Χρηστή διοίκηση — Η προσωπική σχέση του Διευθυντή με το ενδιαφερόμενο πρόσωπο έπρεπε να είχε αναφερθεί στην Ε.Δ.Υ., για τήρηση της αρχής της χρηστής διοίκησης.

Ο αιτητής και το ενδιαφερόμενο πρόσωπο διορίστηκαν στη θέση Κτηνιατρικού Λειτουργού στις 15.11.83. Στην προηγούμενη τους θέση διορίστηκαν ο μεν αιτητής την 1.4.78, το δε ενδιαφερόμενο μέρος την 16.10.78. Εκ μέρους του αιτητή προβλήθηκε ο ισχυρισμός ότι η υπηρεσία του, επί προσωρινής βάσης στο Κτηνιατρείο Αθαλάσσας, από 18.1.72 - 1.4.78, έπρεπε να συνυπολογισθεί για σκοπούς αρχαιότητας. Επίσης ο αιτητής ισχυρίστηκε ότι ο Διευθυντής έπρεπε να εξαιρεθεί από τη διαδικασία επιλογής λόγω του ότι βάπτισε το παιδί του ενδιαφερομένου προσώπου, ότι παρέλειψε να αναφέρει το γεγονός αυτό στην Ε.Δ.Υ. και επίσης ότι επέδειξε μεροληπτική στάση υπέρ του ενδιαφερομένου προσώπου λόγω της σχέσης του με αυτό.

Το Ανώτατο Δικαστήριο επέτρεψε την προσφυγή και αποφάνθηκε ότι:

1. Η ερμηνεία του Άρθρου 5 του Νόμου 10/83 στην υπόθεση **Christodoulides v. Republic**, δεν εξισώνει για σκοπούς αρχαιότητας τους κατόχους προσωρινών και μονίμων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία, αλλά η εφαρμογή του περιορίζεται στην εξίσωση για σκοπούς αρχαιότητας, σε μια συγκεκριμένη θέση, μόνιμη ή προσωρινή, των κατόχων της, ανεξάρτητα από τον τρόπο κατοχής της θέσης. Αποφασιστικός παράγων είναι η ημερομηνία διορισμού στη συγκεκριμένη θέση. 20
2. Ο ισχυρισμός για ύπαρξη προκατάληψης πρέπει να αποδεικνύεται με επαρκή βεβαιότητα από τα γεγονότα των επισήμων εγγράφων ή από τα ασφαλή συμπεράσματα που εξάγονται από τα γεγονότα αυτά. Η στενή σχέση ή συγγένεια μεταξύ του αξιολογούντος λειτουργού και του αξιολογούμενου δεν αποδεικνύει από μόνη της την ύπαρξη προκατάληψης. Ενόψει των γεγονότων της παρούσας υπόθεσης, η σύσταση του Διευθυντή ίσως να επηρέασε ουσιαστικά την κρίση της Ε.Δ.Υ. στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης, η οποία ως εκ τούτου πρέπει να ακυρωθεί. 30

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Kazamias and Others v. Public Service Commission (1984) 3(B) C.L.R. 1498,

Christodoulides v. Republic (1986) 3(A) C.L.R. 283,

Paramichael v. Republic (1987) 3(B) C.L.R. 1113,

5 *Kokkinou v. Republic (1987) 3(B) C.L.R. 1281,*

Malikides and Others (1980) 1 C.L.R. 472,

Christou v. Republic (1980) 3 C.L.R. 437,

10

Andronikou and Others v. Republic (1987) 3(B) C.L.R. 1237,

Louca v. Savva and Others (1989) 3(A) C.L.R. 672,

15

Petsas v. Republic, 3 R.S.C.C. 60,

Εκτωρίδης ν. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 922.

Προσφυγή.

20

Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας με την οποία το ενδιαφερόμενο μέρος προήχθηκε στη θέση Κτηνιατρικού Λειτουργού Α΄, αντί του αιτητή.

25

A. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή.

A. Βλαδιμήρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.

30

K. Λοϊζου, για το Ενδιαφερόμενο μέρος Π. Τουμάζου.

Cur. adv. vult.

35

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, Δ.: Τα γεγονότα της υπόθεσης αυτής φαίνονται στην απόφαση η οποία μόλις εκδόθηκε στην Προσφυγή Αρ. 954/85.

40

Ο αιτητής στην υπόθεση αυτή συστήθηκε μαζί με το ενδιαφερόμενο πρόσωπο από την Τμηματική Επιτροπή και η σύγκριση από την Ε.Δ.Υ. έγινε μόνο ανάμεσα σ' αυτούς τους δύο. Το πώς κατάληξε η Ε.Δ.Υ. στην απόφασή της για προαγωγή του ενδιαφερόμενου προσώπου φαίνεται στα Παραρτήματα 10 και 11 της ένστασης.

Το πρώτο θέμα που εγείρει ο δικηγόρος του αιτητή είναι κα-

τά πόσο το προσόν "διοικητική ικανότητα" που απαιτείται από το σχέδιο υπηρεσίας ερευνήθηκε από την Τμηματική Επιτροπή και την Ε.Δ.Υ..

Όσον αφορά το θέμα αυτό, ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε ότι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν κατέχει το προσόν αυτό γιατί ήταν υπεύθυνος του Κτηνιατρικού Σταθμού Αθηνών, που περιλάμβανε μόνο το χωριό Αθηνών, ενώ ο αιτητής ήταν υπεύθυνος του Κτηνιατρικού Σταθμού Νήσου, που κάτω από την εποπτεία του καλύπτει συνολικά 18 χωριά και επί πλέον είχε κάτω από την εποπτεία του έξι άτομα, ενώ το ενδιαφερόμενο πρόσωπο μόνο ένα.

Σε κανένα από τα έγγραφα που είναι ενώπιον του Δικαστηρίου δε γίνεται αναφορά στο προσόν αυτό. Πρέπει όμως, ελλείψει μαρτυρίας περί του αντιθέτου, να ισχύσει η αρχή της νομιμότητας, σύμφωνα με την οποία τεκμαίρεται ότι το προσόν ερευνήθηκε από την Ε.Δ.Υ.. Εξάλλου, όπως φαίνεται από τις εμπιστευτικές εκθέσεις, το ενδιαφερόμενο πρόσωπο βαθμολογήθηκε στις παραγράφους 10 και 11 "Διευθυντική/Εποπτική Ικανότης" και "Ηγετική Ικανότης" αντίστοιχα ως εξαιρετος από το 1982 μέχρι το 1984. Προηγούμενες εκθέσεις δεν υπάρχουν γιατί από το Φεβρουάριο του 1979 μέχρι το Φεβρουάριο του 1981 το ενδιαφερόμενο πρόσωπο απουσίαζε με υποτροφία. Ο αιτητής για τα χρόνια 1984 και 1983 βαθμολογήθηκε ως εξαιρετος και στους δύο τομείς, ενώ το 1982 βαθμολογήθηκε ως εξαιρετος στην παράγραφο 10 και λίαν καλός στην παράγραφο 11. Το 1981 ήταν λίαν καλός και στις δύο παραγράφους, ενώ το 1980 και 1979 καλός.

Στην υπόθεση *Kazamias and Others v. Public Service Commission* (1984) 3(B) C.L.R. 1498, αποφασίσθηκε ότι όσον αφορά προσόντα που αναφέρονται στα σχέδια υπηρεσίας, για τα οποία οι υποψήφιοι υπάλληλοι βαθμολογούνται στις εμπιστευτικές τους εκθέσεις, δεν μπορεί να λεχθεί ότι η Ε.Δ.Υ. δεν είχε ενώπιόν της τα απαραίτητα στοιχεία για να αποφασίσει αν οι υποψήφιοι είχαν αυτά τα προσόντα (σελ. 1503 - 1504).

Στην παρούσα υπόθεση, από τα στοιχεία των εμπιστευτικών εκθέσεων που βρίσκονταν ενώπιόν της, εξάγεται το συμπέρασμα ότι η Ε.Δ.Υ. μπορούσε εύλογα να εύρει ότι οι δύο υποψήφιοι πληρούσαν την απαίτηση αυτή του σχεδίου υπηρεσίας.

Τόσο η Τμηματική Επιτροπή όσο και η Ε.Δ.Υ. ερεύνησαν επίσης το προσόν της πολύ καλής γνώσης της Αγγλικής γλώσσας

και ικανοποιήθηκαν ότι και οι δύο υποψήφιοι πληρούσαν το προσόν αυτό (Παραρτήματα 7 και 11 στην ένσταση).

5 Άλλο θέμα που καλούμαι να αποφασίσω αφορά την αρχαιότητα του αιτητή και του ενδιαφερόμενου προσώπου. Ο δικηγόρος του αιτητή υπόβαλε ότι το συμπέρασμα της Ε.Δ.Υ. ότι ο αιτητής είναι μόνο κατά 6 1/2 μήνες αρχαιότερος του ενδιαφερόμενου προσώπου είναι λανθασμένο και ότι σύμφωνα με το άρθρο 46 του Νόμου, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 5 του Νόμου 10/83, η υπηρεσία του αιτητή στο Κτηνιατρείο Αθαλάσσας, επί προσωρινής βάσης, από τις 18.1.72 - 1.4.78, έπρεπε να υπολογισθεί και παρά-
10 πειμψε το Δικαστήριο στην υπόθεση **Christodoulides v. Republic** (1986) 3(A) C.L.R. 283.

15 Ο δικηγόρος της Ε.Δ.Υ. ισχυρίστηκε ότι ο Νόμος 10/83 αναφέρεται σε προσωρινούς δημόσιους υπαλλήλους που κατέχουν οργανική θέση και ότι οι έκτακτοι δεν είναι δημόσιοι υπάλληλοι.

20 Το άρθρο 46 (1) και (2) του Περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου (Ν. 33/67), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 5 του Νόμου 10/83, που είναι σχετικό, έχει ως ακολούθως:

25 "46.(1) Η αρχαιότης μεταξύ υπαλλήλων κατεχόντων την αυτήν μόνιμον ή προσωρινήν θέσιν ή τάξιν της αυτής θέσεως, είτε μονίμως είτε προσωρινώς είτε από μηνός εις μήνα· είτε επί αποσπάσει, είτε επί συμβάσει, κρίνεται βάσει της ημερομηνίας της ισχύος του διορισμού, της προαγωγής ή αποσπάσεώς των εις την συγκεκριμένην θέσιν ή τάξιν, αναλόγως της περιπτώσεως, ανεξαρτήτως του
30 τρόπου κατοχής αυτής.

35 (2) Εν περιπτώσει ταυτοχρόνου διορισμού, προαγωγής ή αποσπάσεως εις την συγκεκριμένην θέσιν ή τάξιν της αυτής θέσεως, η αρχαιότης κρίνεται συμφώνως προς την προηγουμένην αρχαιότητα των υπαλλήλων."

40 Στην προκείμενη περίπτωση και οι δύο υποψήφιοι διορίστηκαν στη θέση Κτηνιατρικού Λειτουργού στις 15.11.83. Στην προηγουμένη τους θέση διορίστηκαν, ο μεν αιτητής την 1.4.78, το δε ενδιαφερόμενο πρόσωπο στις 16.10.78.

Η ερμηνεία του άρθρου 5 του Νόμου 10/83 εγέρθηκε στην υπόθεση **Christodoulides v. Republic** (πιο πάνω) όπου ο Δικαστής κ. Πικής αποφάσισε ότι το άρθρο αυτό του Νόμου δεν εξισώνει για

σκοπούς αρχαιότητας, τους κατόχους προσωρινών και μονίμων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία, αλλά η εφαρμογή του περιορίζεται στην εξίσωση, για σκοπούς αρχαιότητας, σε μια συγκεκριμένη θέση, μόνιμη ή προσωρινή, των κατόχων της, ανεξάρτητα από τον τρόπο κατοχής της θέσης. Ο αποφασιστικός παράγοντας, όπως λέγει ο κ. Πικής στην απόφασή του, είναι η ημερομηνία διορισμού στη συγκεκριμένη θέση. Προηγούμενη υπηρεσία, είτε, με οποιαδήποτε μορφή, λογίζεται μόνο αν η ημερομηνία διορισμού στη συγκεκριμένη θέση είναι η ίδια (ίδε σελ. 288-289).

5

10

Στην παρούσα υπόθεση η περίπτωση του αιτητή απαντάται από την πιο πάνω απόφαση και, επομένως, ο ισχυρισμός αυτός δεν ευσταθεί.

Σχετικές είναι επίσης οι υποθέσεις *Papamichael v. Republic* (1987) 3(B) C.L.R. 1113, *Kokkinou v. Republic* (1987) 3(B) C.L.R. 1281.

15

Το επόμενο σημείο που πρέπει να αποφασισθεί σχετίζεται με θέματα που αφορούν τη συμμετοχή του Διευθυντή στη διαδικασία και τις συστάσεις του ενώπιον της Ε.Δ.Υ..

20

Ο δικηγόρος του αιτητή ισχυρίστηκε ότι ο Διευθυντής "στεφάνωσε" το ενδιαφερόμενο πρόσωπο και του βάφτισε το πρώτο του παιδί και, επομένως, έπρεπε να εξαιρεθεί από τη διαδικασία, ότι παράλειψε να αναφέρει το γεγονός αυτό στην Ε.Δ.Υ., ότι υπάρχει υπόνοια ότι οι κρίσεις/συστάσεις του δεν ήταν αμερόληπτες και ότι ο Διευθυντής οδήγησε την Ε.Δ.Υ. σε πλάνη περί τα πράγματα, αφού (α) παράλειψε να αναφέρει τη μεγαλύτερη πείρα του αιτητή, που υπηρετούσε από το 1972 σε έκτακτη βάση, και (β) παρασιώπησε τα παράπονα εναντίον του ενδιαφερόμενου προσώπου από τον άμεσα υπεύθυνό του όταν αυτός εργαζόταν στο Εργαστήριο Ιστοπαθολογίας.

25

30

Πέραν των πιο πάνω, είναι το παράπονο του αιτητή ότι τόσο ο Διευθυντής όσο και η Ε.Δ.Υ. δεν κάμνουν καμιά αναφορά στο ειδικό course του "Foodborne Disease Control" του C.D.C. που ο αιτητής συμπλήρωσε στις 9.3.84, ότι η αξιολόγηση του ενδιαφερόμενου προσώπου από το Διευθυντή το 1982 δεν ήταν αμερόληπτη γιατί αφορούσε μόνο δύο μήνες και το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν ήταν κάτω από την εποπτεία του Διευθυντή, και ότι ο Διευθυντής ανέφερε στην Ε.Δ.Υ. ότι για το 1985 και οι δύο ήταν εξαιρέτοι, αλλά ο αιτητής δεν ήταν στο επίπεδο του ενδιαφερόμενου προσώπου, πράγμα που, όπως φαίνεται από τις

35

40

εμπιστευτικές εκθέσεις του 1985, δεν ευσταθεί.

5 Το θέμα όμως στο οποίο θα πρέπει να δοθεί περισσότερη σημασία είναι η σχέση του Διευθυντή με το ενδιαφερόμενο πρόσωπο. Είναι παραδεκτό από το δικηγόρο της Ε.Δ.Υ. ότι η γυναίκα του Διευθυντή βάφτισε ένα παιδί του ενδιαφερόμενου προσώπου, αλλά είναι ο ισχυρισμός του ότι αυτό δεν τον επηρέασε καθόλου στα καθήκοντά του, και ότι, αντίθετα, το 1982, που ο Διευθυντής αξιολόγησε το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, η βαθμολογία του ήταν πιο αυστηρή από αυτή των προηγούμενων χρόνων. 10 Αναφορικά με την αξιολόγηση του 1985 ο δικηγόρος της Ε.Δ.Υ. ισχυρίστηκε ότι η αξιολόγηση από το Διευθυντή αφορούσε μόνο το πρώτο εξάμηνο, ενώ η εμπιστευτική έκθεση που γίνεται στο τέλος του χρόνου αφορά ολόκληρο το χρόνο. Για το δεύτερο μισό του 1985 το ενδιαφερόμενο πρόσωπο αξιολογήθηκε με βάση τα πιο ψηλά καθήκοντα της θέσης Κτηνιατρικού Λειτουργού Α' στην οποία προάχθηκε από 1.7.85.

20 Σχετικά με την προσωπική σχέση του Διευθυντή με το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, το γεγονός έπρεπε, για τους σκοπούς της χρηστής διοίκησης, να αναφερθεί από το Διευθυντή στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας. Σχετικές είναι οι αποφάσεις: *In Re Malikides and Others* (1980) 1 C.L.R. 472, 480, *Christou v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 437, 449, *Andronikou and Others v. Republic* (1987) 3(B) C.L.R. 1237, 1245, 1246, *Yiannoulla Louca v. Savva and Others* (1989) 3(A) C.L.R. 672, *Petsas v. Republic*, 3 R.S.C.C. 60, 63, *Εκτωρίδη ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 922.

30 Στην υπόθεση *Yiannoulla Louca* (πιο πάνω), ο Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ο οποίος εξέδωσε την απόφαση της Ολομέλειας, λέγει τα εξής:

35 "The general principle is that the organs participating in any particular administrative process must appear to act impartially which cannot be said to be the case when there exists any special tie or relationship which relates to the persons involved in the process or to its outcome. (See *Christou v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 437 at 449). But any lack of impartiality must be established with sufficient certainty 40 from facts emanating from official records or by safe inferences drawn from such facts. (See *Othonos v. The Republic* (1989) 3(A) C.L.R. 475) and invariably bias always depends on the facts of the case. The fact that a person may make a report in respect of a close relation or even his brother, does not per se

invalidate the administrative process and even though it should be avoided, in a country of the size of Cyprus it may not always be possible to avoid the possibility of a person serving under a close relative, though in such a case it would be expected that the relationship will be disclosed. (See *Petsas v. Republic*, 3 R.S.C.C. 60 at p. 63)."

5

Στην προκειμένη περίπτωση η σχέση του Διευθυντή με το ενδιαφερόμενο πρόσωπο δεν αναφέρθηκε στην Ε.Δ.Υ.. Ενόψει της ελαφράς υπεροχής του αιτητή στην αρχαιότητα και την αξία, από τη μια, και του ενδιαφερόμενου μέρους στα προσόντα, από την άλλη, ίσως να επηρέασε ουσιαστικά την κρίση της Ε.Δ.Υ. η σύσταση του Διευθυντή, που σύστησε το ενδιαφερόμενο πρόσωπο. Για το λόγο αυτό, η επίδικη απόφαση πρέπει να ακυρωθεί.

10

15

Οι καθ' ων η αίτηση να πληρώσουν το ποσό των £100.- έναντι των δικηγορικών εξόδων του αιτητή.

Η προσφυγή επιτυγχάνει με έξοδα.